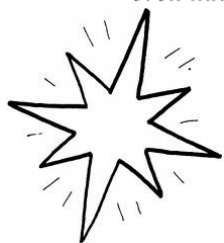

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

Csillag – kép

A KOMÁROMI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG GYÜLEKEZETI LAPJA

2016.

márciusi

szám

TARTALOM

Vers

Ige körül

Gyülekezeti krónika

Vers (Herceg Kornélia)

„Hó-jelentés” (Gyülekezeti beszámolók)

A böjti liturgia margójára

Katona Viktor

Egyházmegyei presbiteri konferencia

Turó Mária

Az egyházmegyei női konferencia programja – 2016. március 12.

Teremtésvédelmi sarok

Az Isteni sokféleség és a monostori Szent Pál sziget

Bibliamagyarázat

Dániel könyve

Kis Csillag (Gyermekoldal)

Márciusi programok

VERS

Fejes Ádám – Feltámadott!

(részlet)

*Feltámadott! – ezt zengje ajkatok.
Értelmet ad, ha nemcsak angyalok
jó híre jó. Csodálkozó szívek,
kiknek e jel több volt, mint bárkinek
az üres sírt ámulva érik el –
Péter kiált, a szíve énekel.*

*Feltámadott! – Ezt zengje ajkatok!
Ezt vallom én, nemcsak az angyalok.
Feltámadott! Én hitetlen hitem!
Nehéz öröm elhinni ezt híven.
Ellene mond tudás, tapasztalat,
Nem volt ilyen soha az ég alatt.*

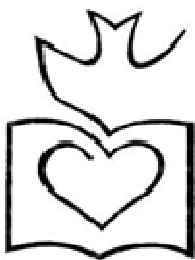
*De szemtanuk szent bizonyága szól.
Ők sem értik, Tamás felém hajol:
„Figyelj reám, hogy roskadoztam ott!
De Jézus él, sebeket hordozott.”
Feltámadott! Dobogj riadt szívem!
Feltámadott! Én Uram Istenem!
(...)*

*Feltámadott! Élete győzelem!
Bűn és halál, nincs dolgotok velem!
Az elmúlás az utolsó adó,
Mert ez a test bűnös és rothadó,
De épp mint Ő, majd új életre kel,
Velünk az Úr egyszer még remekel,
Kilépünk majd, s a széttört istenarc
Ragyog... ragyog... Mert győztes volt a harc,
Melyet Urunk érettünk megvívott!
Élsz én Uram! Krisztus feltámadott!*

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

IGE KÖRÜL

„Tégy próbát szolgálóiddal tíz napig! Engedd meg, hogy zöldségféléket együnk, és vizet igyunk.” (Dániel 1,12)

Ebben a hónapban Dániel könyvét fogjuk olvasni, és az áhítat alapjául az első részt szeretném az Olvasó elé hozni. Nem csak azért, mert ez az első fejezet, és akkor kezdjük is azzal, hanem azért, mert ebben az első részben van egy olyan döntése Dánielnek és barátainak, ami forrása lesz a későbbiekben életük alakulásának.

Ebben a Bibliai könyvben arról olvashatunk, hogy Dániel és barátai sokadmagukkal fogságba kerültek a Babiloni Birodalomba. Az elnyomó uralkodó, Nabukadneccár nem csak politikailag, anyagilag akarja hatalmát kifejezni, hanem a foglyok közül kiemeli az igazán értékeket. Akik királyi vagy nemes vérből valók, ifjak, szép arcúak, fogékonyak minden bölcseségre, taníthatók az ismeretre, megértik a tudományt, azaz alkalmasak arra, hogy 3 évi átnevelés után a királyi palotában szolgáljanak. Elsőre talán jónak tűnik, hogy nem egy fogolytábor gyenge kosztján kell élniük, és kemény munkát végezniük, hanem tanulhatnak, jókat ehetnek, és még esélyesek is arra, hogy a lehető legjobb kimenetét ragadják meg a fogságnak, azaz a királyi udvarba éljenek. Igen ám, de van, amikor nem az a rossz, ami kegyetlen. Van puha elnyomás is. És az, amiben ők voltak az valami ilyen volt. Hiszen erről szól az étkezés is, azaz az hogy ehetik azt, amit a felséges, dicsőséges, hatalmas király eszik, az azt is jelentette, hogy azt kell enniük. Ami valószínűleg bálvány áldozati hús volt, de mindenestre bármi is, de nem tiszta a zsidóság tiszta-tisztátalan bibliai fogalomhasználata értelemben. Ennek az átnevelésnek volt a jele az is, hogy más neveket adtak nekik, ami mindig szolgálást és függő-

séget jelent. Csak nem mindegy hogy kit szolgálnak és kitől függenek.

Nem tudom, talán a kedves Olvasó is tudja, és talán fontos is, hogy mit jelent a neve. Ennek a négy fiatalembernek is fontos, és beszédes neveik voltak. Dániel neve azt jelentette, hogy „Isten a bíró, bíraskodik”; helyette azt a nevet kapta, hogy Baltazár = „Ő óvja az életét” (Bél isten). Hananjának a neve ezt jelentette: „az Úr kegyelmet gyakorol”; helyette ezt kapta: Sadrak = „Ákó parancsa” (sumér hold isten). Misáél neve ezt jelentette: „Ki olyan, mint Isten? Ki tartozik Istenhez?” helyette pedig ez lett: Mésak = „Ki olyan, mint Ákó?” Azarjá nevének jelentése: „Az Úr segít”, az új neve pedig Abednegó lett, ami azt jelenti: „Nabu szolgája”, (Nabu istenről kapta maga az uralkodó is a nevét). Láthatjuk, hogy egy másik kultúra, egy másik vallás erős nyomása helyezkedett rájuk. Ebbe a helyzetben kerülnek az ifjak... és ugyan a nevet elfogadják, de van, amit nem.

Dániel az, aki először dönt úgy, hogy nem szennyezi be magát a király ételével, és italával. Csak zöldséget és vizet kérnek. Micsoda lépés ez! Milyen kockázatos ez, akár itt az életét is elvehették volna. És micsoda lépés az, hogy Isten a főudvarmestert jó indulatra indítja, és végül ad nekik próba időt. Megengedi ezt a lemondást, persze ezzel a saját életét is kockáztatja. És 10 nap múlva, szebbek, kövérebbek és persze Isten áldásaként okosabbak is, mint a többiek.

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

Böjt van. Nagyon találónak tartom most ezt az igeszakaszt, ezt a könyvet olvasni! Mert felhívja a figyelmünket arra, hogy a kevesebb az több, és hogy a lemondás az nem feltétlenül jelenti azt, hogy kevesebbek, gyengébbek leszünk. Sőt, így böjtben a lemondások által sokkal figyelmesebbek lehetünk az Isten szavára, és önmagunkra is, hogy hogyan vagyunk mi most az Isten színe előtt. Ebben az igeszakaszban is jó döntés volt lemondani valamiről. De nem csak úgy! Mint ahogyan a böjtben sem csak csupán önmagáért mondunk le valamiről! Hanem valamiért! Valakiért! A böjtben elengedem a biztosnak vélt, szükségesnek tartott dolgaimat, és engedem, hogy azok hiányában sokkal jobban, elementárisabban érezzem a szükségét Istennek. A jelenlétét, az irgalmát, aminek a megünneplésére készülünk: Húsvétban.

Tudatosan, és önként hozom magam abba a helyzetbe, hogy Istentől való függésem nyilvánvaló legyen, mélyebb legyen. És azt hiszem Dánielék is ezt tették azzal, hogy lemondtak az ételről és az italról. Mást is tehettek volna: önként feladják, láznak, és inkább meghalnak, mint hogy abba az idegen országba a lábukat is be kelljen tenni. Vagy: asszimilálódnak – teljesen, nem csak nevükben, az ételben, az italban, hanem a mindennapokban is és leginkább az Istenüket engedik el.

Ők valami olyan utat járnak, ami a belső szabadságból fakad. Annak a tudatából, hogy nem vagyok rabja a körülményeimnek, nem csak az vagyok, amit mondanak, aminek tartanak. Nem dönthetek sok mindenről, de van, amiről igen, és van, hogy ez abban nyilvánul meg, hogy van, amire nemet mondok. Például a király ételére. A körülményeket nem áll módomban megváltoztatni, de azt igen, hogy hogyan viszonyulok hozzájuk! A lemondásnak és a ráhagyatkozásnak egy nem könnyű, de nagyon különleges harmóniája ez.

Böjt az újjászületés, a megújulás ideje. A születés keserves, véres, de lehetőség az új életre. Ragadjuk meg az alkalmat arra, hogy elenged-

jük a gondolatokat, szokásokat, akár jókat, akár rosszakat, amelyek számunkra valamiféle biztonságot, mankót jelentenek, és ezáltal engedjük közelebb magunkhoz törekenységünket. És szembesülve önmagunkkal, merítsünk erőt Istentől, merítsük belőle önazonosságunkat.

Bizonyára sokféle gondolat járhatott akkor annak a négy fiúnak a fejében... talán gúnyolódtak is velük, de mégis hallottak egy belső hangot. Ez pedig az Atya hangja volt. Azé az Atyáé, aki a Fiúban mondta ki a legtökéletesebben és azóta is a Lélek az, aki visszhangozza és ezzel emlékeztet, és tanít meg bennünket mindarra, hogy én is, Te is, az Atya szeretett gyermekei vagyunk. És elsősorban azok vagyunk.

Mi az, amiről lemondhatnál, és mi az, amire ha igent mondanál, közelebb kerülnél önmagadhoz és Istenhez is?

Katona-Hegedűs Anna
VI. évfolyamos teológus gyakornok

GYŰLEKEZETI KRÓNIKA

Szeretettel köszöntöm a Csillag-kép márciusi számának olvasóit!

Istené legyen a dicsőség, amiért az elmúlt hónapban is zavartalanul folytathattuk gyülekezeti életünk, és növekedhettünk hitben, lelkiekben.

A februári alkalmakra visszatekintve az első kiemelkedő esemény a környei presbiteri konferencia volt, amely nem csak azért volt emlékezetes, mert az utóbbi évek egyik legsikeresebb alkalma volt, hanem számunkra még külön azért is, mert volt beosztott lelkészünk: Nagy Péterné Heteyi Mónika lakóhelye gyülekezetének vendégei voltunk.

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

A környei konferencia mellett gyülekezetünk februári életének bizonyly legemlékezetesebb része volt a készülő új liturgia szerint tartott három böjti istentisztelet. A liturgia elemeiről e lapban olvasható egy bővebb írás Katona Viktor tollából, szeretettel ajánlom azt Testvéreim figyelmébe. A magam részéről annyit hadd legyen megosztanom e lapban, hogy a több közös imádság és ének, illetve az új rend figyelemmel kísérése igényli a gyülekezet tagjainak a megszokottnál intenzívebb részvételét. Tapasztalatom szerint az eddigi néhány alkalom során a gyülekezet különösebb zavar nélkül tartotta meg istentiszteleteit az új liturgiát követve. Köszönet ezért a gyülekezet nyitottságának, valamint a közreműködő felolvasóknak és az énekkarnak. Virágvasárnapkal zárul az új liturgia próbaideje. A nagycsütörtöki istentiszteleten még az új rend szerint tartunk egy esti úrvacsorás alkalmat, aztán húsvét ünnepén visszatérünk a megszokott istentisztelethez. Az új liturgiával kapcsolatos tapasztalatok, vélemények összegyűjtésére egy kérdőív készül, amit húsvét után fogunk közrebocsátani, kérve, hogy minél többen mondják el meglátásaikat!

Az egész év egyik legfontosabb programja márciusban vár ránk: 12-én mi látjuk vendégül az egyházmegyei női konferenciát. E lapban megtalálható a nap részletes programja. Szeretettel hívunk minden érdeklődőt! A megrendezésben szerepet vállalóknak pedig ezúton is köszönöm szolgálatát!

Márciusban figyelmünk már a nagyhét és a húsvét ünnepe felé fordul. A virágvasárnapot megelőző úrnapiján, március 13-án családi zenei istentiszteletet tartunk, majd az azt követő héten óprotestáns énekes liturgia szerint tartunk a nagyhétre felkészítő áhítatokat (március 16-17-18, 18:00-tól). Hadd emlékeztessen arra, hogy a húsvét második napi istentiszteleten – hasonlóan karácsony második napjához – ismét „családi úrvacsorát” tartunk, azaz nem kérjük, hogy nemek szerint elkülönülve járuljon a gyülekezet az úrasztalához, hanem lehetőség van

arra, hogy a családtagok együtt éljenek az úrvacsora jegyeivel.

Hadd zárja a krónikát két felhívás:

1. A június 24-26 között a **balatonfüredi REND**-re két utazást tervezünk:

- Péntektől vasárnapig, 2 éjszakai szállással. Figyelembe veendő költségek: útiköltség, étkezés és szállásdíj.
- Szombatra, reggeli indulással és esti hazaérkezéssel. Figyelembe veendő költségek: útiköltség és igény szerinti étkezés.

2. A **hittanosok nyári táborozását** június 27-től július 2-ig tartjuk Kismaroson. A részvétel díj előre láthatólag 15.000.-Ft lesz személyenként. Jelentkezni már most lehet a hitoktatónál!

Isten áldása legyen gyülekezetünk életén, alkalmain, szolgálatain és ünnepein!

*Máté László
lelkipásztor*

Keresztút

Gyötrelmes kínok közt élek,
mennyit bír el, még a lélek?
Fájdalmas és tövises az út,
a szenvedésekből bőven jut.
Tisztogat, csiszol az Isten,
hogy gyermeke nemesedjen.
Krisztus szenvedésében szívesen osztozom,
hűséges társa leszek a keresztúton.
Elrejtőzöm az Ő Szent Sebeibe,
megtört lelkem így éled új életre. Ámen.

Herceg Kornélia

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

HÓ-JELENTÉS (BESZÁMOLÓK)

A BÖJTI LITURGIA MARGÓJÁRA

Böjt időszakában, ahogyan azt észrevehették a testvérek, új liturgiai elemek jelentek meg az istentiszteleteinken. Ez a változás, megújulás része annak az átfogó, Kárpát-medencei folyamatnak, amely 2009 óta a Generális Konvent Liturgiai Bizottságának vezetése alatt elindult. E folyamat hosszú távú célja egy új istentiszteleti rendtartás megalkotása az összes egyháztest számára, közelebbi célja pedig egy új liturgiai példatár megalkotása, mely a jelenlegi gyakorlat figyelembevételével, épít a református hagyományokra, a közelmúlt teológiai felismeréseire, illetve a protestáns testvéregházak gyakorlatára. Ebben a példatárban többféle alternatíva is megjelenik majd a jelenlegi istentiszteleti „műfajon” túl, mint például napszaki, korosztályi vagy az évkörhöz igazodó modellek.¹ Ez utóbbinak lehetünk részesei az ideiböjtben.

Milyen változásokra, új elemekre lehetünk figyelmesek?

Jelentős szerepet kap az istentisztelet felépítésében a „Coram Deo” vagyis „Isten színe elé állás” megnevezésű rész. Egész életünkben Isten színe előtt állunk és élünk, mégis fontos, hogy az Ő tiszteletére elkülönített időben és térben ezt hangsúlyozottan megéljük és kifejezzük. Az igei és apostoli köszöntés után, Istent magasztaló éneket énekel a gyülekezet. Ez még idáig nem újszerű, a folytatásban azonban Isten akarata hangzik fel, majd közös bűnvalló imádság és Isten kegyelmének a meghirdetése. Isten és ember kapcsolatának ez az alapvető mintázata korábban csak az úrvacsorai liturgiában rajzolódott ki. Idei böjtünkben azonban minden istentisztelet elején kifejezhetjük Isten előtti

alázatunkat és magasztalásunkat, megélve ezzel az emberi, teremtményi voltunkat. Ez után hálaadó ének csendül fel, majd bibliai olvasmányok, melyek még nem a prédikáció alapigéi. Ebben az igeolvasásában és hallgatásban kifejeződik az, hogy Isten ígéje megszólíthat közvetlenül is, emberi magyarázat nélkül. Mindezek után következik a hirdetett ige, a prédikáció, mely hitünk szerint szintén Isten szava, ahogyan az írott ige, a Biblia.

A liturgia gyakorlatában több változás is van: több ének, melyeket nem csak orgonakísérettel, hanem kíséret nélkül a kórus vezetésével, illetve előénekes bevezetésével énekel a gyülekezet. Továbbá újdonság a már említett több olvasmány, melyeket nem a lelkész olvas fel, hanem gyülekezeti tagok; illetve több a közösen mondott liturgiai elem és imádság is. Mindezek színesebbé, gazdagabbá teszik istentiszteletünket, és elősegítik azt, hogy egyre inkább egy közös ünneplés legyen a vasárnapunk, melyben a gyülekezet egész közössége aktívan részt vehet.

Végül néhány szó Szücs Ferenctől a liturgia megújításának céljáról: „Ébredés, lelki megújulás nélkül aligha van liturgiai megújulás, legfeljebb csak ideiglenes újítás, amely csak az újszerűségével hat a megszokásig. De nem lehetetlen a fordított sorrend sem. Imádatunk, istendicsőítésünk, igehirdetésünk megújulása elindítja a megújulást.”

Katona Viktor
SDG Református Diákmozgalom
lelkész elnöke

¹ Reformátusok a kegyelem trónusánál - a magyar református istentisztelet megújulásának teológiai alapelvei, Kálvin kiadó, 2010. 9-11. oldal.

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

EGYHÁZMEGYEI PRESBITERI KONFERENCIA KÖRNYÉN

„...ha valaki szolgál, úgy szolgáljon, mint aki azt az Istentől kapott erővel végzi, hogy mindenkor az Isten dicsőíttessék Jézus Krisztis által, akié a dicsőség és a hatalom örökkön örökké. Ámen.” (1Péter 4,11)

Idén február 13-án került sor az egyházmegyei presbiteri konferenciára a környei művelődési házban. A konferencia témája a sáfárság volt.

A nyitó áhítatot főtiszteletű Köntös László egyházkerületi főjegyző úr tartotta 1Kor 4,1-5 alapján. Mit jelent Isten szolgájának lenni? Sáfárkodjunk a ránk bízottakkal, mint Krisztus szolgálói és Isten titkainak sáfárai. Miféle titokról van szó? A felfoghatatlan Isten, aki nincs távol tőlünk, megismerhetővé teszi magát Jézus Krisztusban. Átala a magasságos Isten a mi életünk személyes része lehet. A titok az, hogy Isten kijelentette szeretetét Jézus Krisztusban. Miért Jézus Krisztusban jelentette ki önmagát? Jézus Krisztus mondja: „Magasztallak Atyám, menny és föld Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcssek és értelmesek elől és felfedted a gyermekeknek. Igen, Atyám, mert így láttad jónak.” (Mt 11,25-26)

Felfedte a gyermekeknek: ez a kijelentés megmutatja önmagát. Olyan titok, amit csak megkapni lehet, az ember számára megnyíló tudás ez. Az egyház ennek a titoknak a sáfára. Az egyházat ez teszi egyházzá egyedül, és semmi más. Jézus Krisztusban Isten közel jött hozzánk, megváltást hozott nekünk. Isten titkának a sáfárai vagyunk. Ez a lényeg. Ezt tudja adni az egyház. Nem kell magyarázkodni, nem kell bizonyítani, hanem hűségesnek kell maradni a titokhoz. Vállaljuk, hogy a ránk bízott üzenet titok. Ha csak annyi tudható, ami bizonyítható, az semmi. Ne dőljünk be a racionalizmusnak. A titok igazsága nem emberi mércétől függ, nem attól, hogy ők mit szólnak hozzá. Jézus Krisztus azért támadt fel, mert Isten így látta jónak. Isten ezt a titkot ránk, az egyházra bízta. Azt kéri tőlünk, hogy az egyház legyen egyház és őrizze

azt a titkot, amit megkapott. Isten adjon hitbeli mélységet, áhítatot és erőt hűségesnek lenni ott, ahova állított bennünket.

Ezután Nagy Péter, helyi lelkipásztor Bacher Józsefné gondnokasszony, Beke László polgármester úr és Gyimóthy Géza egyházmegyei főgondnok úr köszöntötte a megjelenteket. A főgondnok úr köszöntőjében arról is szólt, hogy amikor jól mennek a dolgaink, akkor se gondoljuk azt, hogy mi vagyunk a gazda. Mi csak szereplők, eszközök vagyunk, a gazda mindig Isten. „Az sem számít, aki ültet, az sem, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja.” (1Kor 3,7)

Dr. Márkus Mihály nyugalmazott püspök, egyetemi tanár, előadásának címe: „A 450 éves II. Helvét Hitvallás tanítása, különös tekintettel az egyházi szolgákra”. Rövid történelmi bevezető után tért rá a püspök úr a XVIII. fejezet ismertetésére, amelynek címe: „Az anyaszent-egyház szolgálói, azok rendeltetése és kötelességei”. A hitvallás erről szóló üzenete: „Tudna Isten közvetlenül a maga hatalmával egyházat gyűjteni maga köré az emberek közül, de jobban tetszett neki az emberek között az emberek által munkálkodni.” A sáfárok Pál apostol megfogalmazásában „Krisztus szolgálói és Isten titkainak sáfárai” (1Kor 4,1). „Isten munkatársai vagyunk.” (1Kor 3,9 – Károli)

A szolgálatra elhívás részben belső: „Tudnék szolgálni”; részben külső: ha a belső elhívás felismeri bennünk egy külső személy, például a lelkész. Csak a szolgálatra alkalmasakat szabad megválasztani, „akik bölcsességgel, mértéktelenséggel, életük tisztességével tűnnek ki”. Ez minden nemű egyházi szolgára és szolgálatra vonatkozik. Úgy éljünk, hogy „Úgy tekintsen minket minden ember, mint Krisztus szolgálait, és Isten titkainak sáfárait”. (1Kor 4,1) A hatalom egyedül a feltámadott Krisztust illet: „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön...” (Mt 28,18) Minden egyházi szolgálat alapja az örökkévaló Isten és Ézsaiás próféta párbeszéde: „Kit küldjek el? Ki lesz a köve-

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

tünk? – Én ezt mondtam: Itt vagyok, engem küldj! - így felelt: Menj.” (Ézs 6,8) „Ha tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha meg is tesztitek.” (Jn 13,17) Darvas László: A farizeus című versével zárta a püspök úr az előadását. Ezután a helyi német nemzetiségi dalkör szolgálata következett.

Dr. Vladár Gábor a Pápai Református Teológiai Akadémia rektora következő címmel tartott előadást: „Hogyan sáfárcodtunk javainkkal? A szolgálat lehetőségei és változásai a rendszerváltozás előtt és után.” Másképp látjuk a dolgot belülről és a távlatból. Tele templomok voltak a diktatúrában is és vannak üresen most is. Ma sokféle „vallással” találjuk szembe magunkat. Az evangélium hirdetésére szerződött szolgák vagyunk, nem szabadúszók. Oda kell állnunk Isten ítélőszéke elé, aki a hiányzó hűséget kéri számon. Az egyház mindig elfogadta az uralkodó rendszer nézeteit. Most is van mit megbánnia az egyháznak. A hatalomban való részvételünk most is megvan. Pedig Jézus szerint a nagy egységnek egy kisebb része, kisebbség vagyunk: föld sója, világ világossága, hegyen épült város. (Mt 5,13-14) Mobil társadalom vagyunk, jövőnk-megyünk: nem vállalunk szolgálatot. Próbáljunk távolságot tartani, bármilyen rendszer van. Amit ránk bízott az Úr, attól ne tágítsunk. A „méltó módon szerzett birtokot” örizzük meg. Nem azt kell nézni, hogy milyen kormány, milyen rendszer van. nekünk az a feladatunk, hogy a környezetünkre hassunk. Minden misszió otthon kezdődik. Egyénekben gondolkodjunk! Az emberek közé kell menni a hétköznapi életbe. Az első missziós sikereket nem egyházzal érték el, hanem az egyszerű emberekkel. Isten ügyét nem csak a pap szolgálhatja. Nagyon fontos a népünkért való imádkozás. Keresztelési oktatás is kellene. Az iskolai hitoktatás is nagyon fontos, de úgy szóljunk, hogy a hívő embert láthassák meg bennünk. Isten az övéit nem hagyja, Ő mellettünk áll.

Az előadás után a helyi Vackor Óvoda és Bölcsőde kamrakórusa szolgált énekszámokkal.

Befejezésül Máté László esperes úr köszönetet mondott a konferenciáért és a szervezőknek, a szolgálattevőknek a szolgálatért. Áldásvétel után az együttlét közös ebéddel zárult.

Hálás vagyok mennyei Atyánknak, hogy részt vehettem ezen a konferencián, mint kívülálló. Az áhítaton elhangzottak és az előadások rámutattak arra, hogy a sáfárság, a szolgálat nemcsak a megválasztott gyülekezeti vezetők feladata, hanem mindnyájunknak, azoknak a gyülekezeti tagoknak is, akiknek semmiféle tisztsége nincs. Csak akkor miénk igazán a gyülekezet, ha teszünk is érte valamit. Bármilyen kicsi talentumot, adottságot kaptunk az Úrtól ajándékba, azzal szolgáljunk örömmel és hűséggel. „Ki milyen lelki ajándékot kapott, úgy szolgáljatok azzal egymásnak, mint Isten sokféle kegyelmének jó sáfárai. „ (1Péter 4,10) Ehhez kérjünk segítséget, akaratot és áldást Urunktól, Istenünkötől. Álljon itt mindnyájunk számára biztatásul és útmutatásul két részlet Füle Lajos Presbiterek című verséből:

(...)

„Ki úgy van ott a gyülekezetben,
mint aki szolgál, mert van mivel,
az presbiter.”

(...)

„Aki hitét meg örömmel vallja,
mint presbiter, bár nem az a rangja,
de kedves élete az ISTEN előtt:
megáldja és megszenteli őt.”

Turó Mária

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

AZ EGYHÁZMEGYEI NŐI KONFERENCIA PROGRAMJA

2016. MÁRCIUS 12.

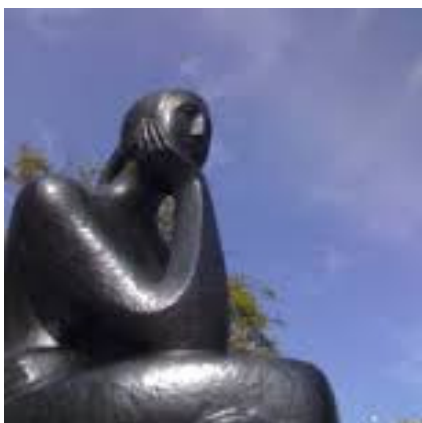
„Az asszonyi bölcsesség építi a házat...”

Példabeszédek 14,1a

**A női szerepről, avagy:
Miért lettem, miért legyek nő?**

Program

09 45	Gyülekezés
10 00	Istentisztelet (<i>P. Tóthné Szakács Zita</i>)
10 25	Köszöntés (<i>Házigazda</i>)
10 30	Előadás: A nő helye, szerepe a Bibliában (<i>dr. Balla Ibolya - Pápa</i>)
10 55	Intermezzo
11 05	Előadás: A nő helye, szerepe a világban (<i>Fodorné Ablonczy Margit - Kecskemét</i>)
11 30	Közének
11 35	A nő helye, szerepe a családban, hivatásban, gyülekezetben (<i>Életes példák</i>)
12 00	Zárszó
Utána	Szeretetvendégység

TEREMTÉSVÉDELMI SAROK

AZ ISTENI SOKFÉLESÉG ÉS A MONOSTORI SZENT PÁL SZIGET

Engedjék meg, hogy egy manapság gyakrabban hallott fogalom magyarázatával kezdjem írásomat:

biodiverzitás: ez a szó biológiai sokféleséget, genetikai változatosságot jelent. A teremtett világ azon tulajdonsága, amely azt biztosítja, hogy a biomassza mennyisége állandó maradjon.

A két végletes állapota létezhet:

1, a teljes biomasszát csak néhány faj adja

2, a teljes biomassza mennyiségét nagyon sok faj adja

Ha azt végiggondoljuk, hogy melyik állapot a stabilabb, melyik biztosíthatja a túlélésünket, kétség nem fér hozzá, hogy optimálisabb a második.

Az emberi tevékenység következtében ez a sokféleség azonban vészesen csökken. A vadon élő fajok kipusztulási üteme 1000 szerese a természetesnek, ami a visszafordíthatatlanság állapotába érkezett.

Fontos tudnunk, hogy az európai élővilág emlőseinek 42%-a, a madarak 43%-a, a kételtűek 30%-a, a hullók 45%-a, az édesvízi halak 52%-a, a lepkék 45%-a a kipusztulás határán van, de 800 növényfajt is a kipusztulás fenyeget. Ez már olyan tömeget jelent, amely a biomassza mennyiség állandóságát is veszélyezteti.

A természetes biodiverzitás mellett beszélnünk kell az agro-biodiverzitásról, ami a termesztett fajok sokféleségét jelenti, vagyis a táplálékunkként szolgáló állat és növényfajok változatosságát. A magasabb rendű vadon élő 300000 növényfaj közül 3000 táplálék növény, ebből 200 fajt termesztünk, de az emberiség növényi táplálékának 80%-át csak 20 faj adja a 200-ból.

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

Még sokkal több az a FAO (Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Világszervezet) adat, miszerint az elmúlt 100 évben a mezőgazdaságban használt fajták 75%-t elvesztettük és a maradék 25% is veszélyben van. Ez a tény rámutat arra, hogy milyen sebezhető is az ember vezérelte élelmiszer előállítás.

A helyzetet csak rontja az itt is jelen lévő ősi bűn: a kapzsiság, a pénz szeretete. A mezőgazdaság-élelmiszer iparban is nagymértékű a globalizáció, a multinacionális cégek érdeke, hogy az ő fajtaikat használjuk a termesztésben. Ezek a vállalatok olyan gazdasági erőt képviselnek, amellyel már a fajtaengedélyek szabályozását is képesek befolyásolni az egyes országokban.

Tény, hogy a teljes vetőmag termelés 80%-a 5-6 mamutvállalat kezében összpontosul és ez annak a fényében válik igazán félelmetessé, ha figyelembe vesszük: a genetikai erőforrások birtoklása a jövőben a gazdaság, a hatalom és az élet alapja lesz. Vagyis: aki etet, az diktál!

Ezek nagyon is sokkoló adatok, még a hívő ember gyomra is összeszorul hallatán, de tudjuk, hogy a mi Urunk gondviselő Atya: „Ti se kérdezzétek tehát, hogy mit egyetek, vagy mit igyatok, és ne nyugtalankodjatok. Mert mindezeket a világ pogányai kérdezzétek. A ti Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van ezekre. Inkább keressétek az Ő országát, és ráadásul ezek is megadnak nektek.” (Lk 12,29-31)

Ez a tudás egyszersmind felelősség is: minden döntésünkkel, minden választásunkkal befolyásolhatjuk ezeket a folyamatokat. Dönthetünk úgy, hogy valamelyik külföldi cég vetőmagját használjuk a kertben és a holland nemesítésű gyümölcsfát vesszük meg. De felkereshetjük a vetőmag börzét, ahol régi fajták, esetenként tájfajták vetőmagjához juthatunk hozzá. Vagy a NöDiK-et (Növényi Diverzitás Központ-Tápiószéle –génbank; www.nodik.hu). A NöDiK-kel együttműködve szervezi a Magyarországi Református Egyház Ökogyülekezeti Mozgalma a „Gyümölcsfák a papkertbe” elnevezésű programot, mely keretében a parókiák

kertjébe kárpát-medencei gyümölcsfákat telepítenek.

De ha mi magunk szőlőt ültetnénk vagy gyümölcsfát telepítenénk, csak a monostori Szent Pál szigetbe kell kimenni alanyért. Én is kimentem, miután együtt-mentként megismertem a sziget történetét. Azóta is kedvenc kiránduló helyem, szeretem tavasszal, amikor a gyümölcsös öltözik fehér menyasszonyi és halványrózsaszín koszorúslányi ruhába, szeretem nyáron, a margarétás üde rétvét és szeretem ősszel, amikor a kikericspektől válik lilás-rózsaszínűvé. Még akkor is szeretem, amikor a vérszívó szúnyogokat csapkodom magamon. Főleg azért, mert ez arra emlékeztet, hogy mi emberek is így bosszantjuk az Urat az állandó zümmögésünkkel, szurkálódásunkkal, a pusztá létünkkel. De mennyivel szerencsésebbek vagyunk mi, mint a szúnyogok: minket az Úr nem csap agyon, sőt megbocsájt, ha bűnünket bánva kérjük.

United Nations Decade on Biodiversity

Az ENSZ 2011-2020 között hirdette meg a „Biodiverzitás évtizedét”

Sokan tudják a komáromiak közül, de talán még többen nem, hogy a sziget a Gyürky grófok tulajdonában volt, akik 1935-39 között gyümölcsöst telepítettek a szigetbe: almákat, körtéket, szilvákat, diót, a kor köztermesztésben lévő fajtaikat. Az intenzív termesztés folytatódott a területen miután államosították, egészen 1960-as évek végéig, miután a szigetbe kerültek Komárom parti szűrészű ivóvíz kútjai.

Ettől kezdve a gyümölcsös hanyatlásnak indul, öregedik és pusztul. De még mindig van élőtermő fa, ami időközben tájfajtvá alakult, vagyis egy köztermesztésben lévő fajta adott mikrokozmoszra alkalmazkodott változata, ami komolyabb gondozás nélkül is él és terem.

Annak ellenére is, hogy rendszeresen előnti a szigetet a zöld ár, 1-2 hétig akár 2-3 m-es víz-

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

borítás is van ilyenkor a szigetben, mégis, az 2013-as nagy árvíz után a körték majd bele szakadtak a termésbe.

Csoda, vagy számomra inkább az Isteni gondoskodás jele, hogy ezek a fák még élnek. Nagyon hálás vagyok, hogy megismerhettem a szigetet, a kincseit, ami a gyümölcsösön kívül még védett és ritka növényfajok otthona is.

És mióta ismerem, azóta erősödik bennem az érzés, hogy ezt nem szabad veszni hagyni. Sokszor és sok helyen elsusogtam ezt a vágyam, szerveztem Biodiverzitás és tájfajta konferenciát 2012-ben és az Élettér egyesületben meghallgatásra találtam. Összeállt egy kis csapat, lett pályázati forrás is és 2015-ben 400 gyümölcsfa csemete került elültetésre, egy közösségi kert alapjait raktuk le. A cél, hogy az öreg fák genetikai állományát tovább éltessek a csemetékre szemezve.

Az így megújított fákról kaphatnak az érdeklődők szemző ágakat és oktatást, hogyan készítsék el saját gyümölcsfájukat a kiskertjükbe. Amit nem szükséges permetezni és sokat maceálni. Ami akkor is terem, ha aszály van és akkor is, ha sokat esik. Lehet, hogy a gyümölcsök nem egyforma méretűek, de az ízük kárpótol mindenért. Így igyekszem-igyekszünk szembe menni a biodiverzitás csökkenésével. Aki egyetért velünk, csatlakozhat a munkálatokhoz, hiszen, aki gyümölcsöst telepít, az hosszabb távra tervez, elkél a dolgos kéz.

De tudjuk azt is, hogy „Ha az ÚR nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők.” (Zsolt 127,1).

Ötvösné Horváth Gyöngyi

BIBLIAMAGYARÁZAT

Dániel könyve

Dániel könyve az egyetlen apokaliptikus könyv az ószövetségben. Az apokaliptikának, mint bibliai műfajnak a célja mindig a hívek megerősítése, kitartásra való biztatása volt. Történe-

lemszemlélete szerint Isten uralkodik a világ eseményei fölött is. Ugyan a jelenben a gonoszság elszabadul, de végül Isten megítéli ezt a gonosz korszakot és igazságot szolgáltat a benne hívőknek. Amikor tehát március hónapban Dániel próféta könyvét olvassuk a bibliaolvasó kalauz szerint, akkor az olykor homályosnak tűnő próféciaák, számmisztikák mögött ezt az isteni szándékot lássuk meg. Igen: Dánielt és az apokaliptikát nem könnyű megfejteni, és maga a próféta is közbenjáró angyali magyarázatra szorul. Egy azonban biztos: Istené az utolsó, ezért érdemes és ki is tudunk tartani, bármilyen történelmi időszakban éljünk.

Dániel ifjú korától kezdve megélhette azt, hogy milyen egy ilyen gonosz korszakban – éppen-séggel a babiloni udvar fogságában élni. Dániel előkelő zsidó családból származott és Kr.e. 605-ben hurcolták el Babilonba, ahol azonban Isten a prófétálás és álomfejtés képességével ajándékozta meg. Dániel könyvének első 6 fejezete az ő és barátainak a fogságban töltött életéről szól. Isten megengedte a gonosz korszak beköszöntését, ami jogos büntetés és ítélet a nép korábbi, évszázadokon át halmozódó hűtlenségért a királyság idejében (Kr.e. X-VII. század). De a fogságba hurcolt ifjakat fel is használja a gonosz korszak leleplezésére: akik híven ragaszkodnak az Úrhoz, azokat megőrzi, és általuk az uralkodók szívét is meg tudja szólítani. Hiszen mind Nebukadneccár (babiloni), vagy éppen Dárius (a perzsa hatalomátvétel után) uralkodók hódolnak az istenek Istene előtt.

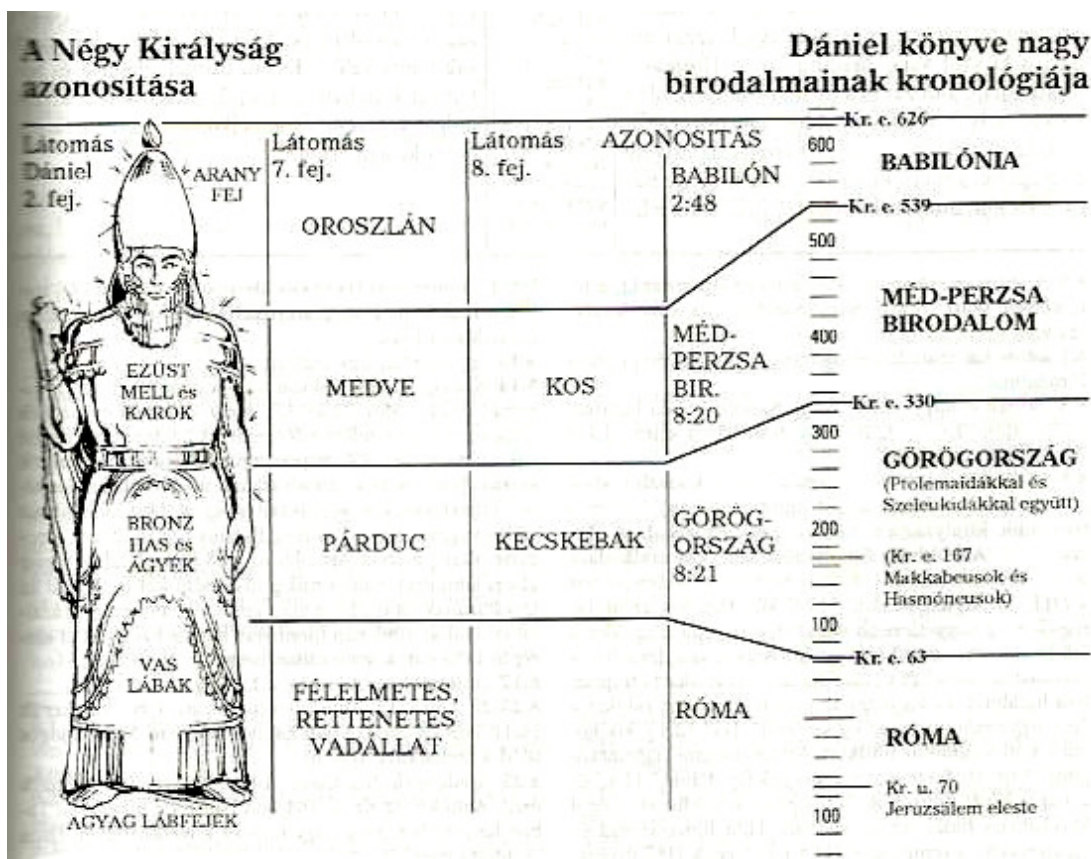
„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

A 7-12 fejezet már Dániel jövőre vonatkozó próféciait tartalmazza. Ezek a próféciaák gyakorlatilag a Dán 2-ben leírt királyi álom kifejtései. A próféciaák történelmi beazonosítása azonban nem egyértelmű. A kritikusabb bibliakutatók csupán Kr.e. 165-ig látják megvalósulni a Dániel által leírt eseményeket. Lássuk, hogy hogyan értelmezik a próféciaák kulcsát jelentő álmot (Dán 2,31-49). Az álom szerint Nebukadneccár egy szobrot látott álmában, aminek a feje aranyból volt – ez a Babiloni Birodalom; melyet ezüst mell és karok követnek lefelé, ami egyes kutatók szerint a méd uralmat jelenti. A réz szakasz (has és ágyék) a szobron a perzsa uralmat jelenti. Ezt követi a vas lábak szakasza, ami Nagy Sándor makedón világhódítását jelöl. Végül a kevert anyagból. agyagból és vasból álló lábak következnek, melyek a Nagy Sándor darabokra hulló birodalmának két, egymással vetélkedő tartományát jelöli: Egyiptomot (ptolemaida uralkodók) és Szíriát (szeleukida uralkodók). A két szembenálló fél folyamatosan Izrael területén felvonulva háborúzott egymással, a templomot többször is kifosztották. A későbbi fejezetek látomásai, és a hatalmasra növekedő szarvacska egy beazonosítható uralkodót jelöl: IV. Antiokhosz Epiphanész-t, aki a jeruzsálemi templomban

disznót áldozott Zeusznak. Ez robbantja ki a hithű ellenállók, a Makkabeusok lázadását. Azonban létezik másféle beazonosítás is, melynek ábráját alább láthatjuk.

A 2. fejezet álomleírása szerint azonban ezek az erőszakos birodalmak mind ledőlnek: mert a mennyből egy kő (meteor) gurul alá, ami szétzúzza az összest. Ez nem más, mint a beköszöntő Isten országa. Ez a hűek reménysége, hogy Isten megítéli a gonosz korszakot. Ezt a reménységet húzza alá a 7. fejezet látomása, ahol a 13-14 fejezetben Dániel meglátja az Emberfiát, aki átveszi a hatalmat. Valójában vele, az Emberfiával köszönt be az Isten országa. Jézus tanításában mindig az Emberfiával azonosítja önmagát (Mt 16,13-15). Ő az, aki meghirdeti, hogy a mennyeknek országa elközelített, sőt, hogy közöttünk van. Ő az, aki lezúg minden hatalmat. Az Ő szenvedése, halála és feltámadása üti meg az első, de végleges léket a gonosz korszakon. Krisztus halálával legyőzi a halált. Feltámadásával pedig az új teremtés első zsongéja lesz. Őt, a homályos próféciaák biztos betöltőjét ünnepeljük idén húsvétkor is.

Koncz Hunor Attila
segédlelkész

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

KIS CSILLAG

Az alábbi ábra elvisz Téged a Jézus korabeli Jeruzsálemben, ahol éppen Jézus temetésére készülnek. Azonban ne feledd: harmadnapra feltámadt. Hiába keresték: nem mi találjuk meg Őt, hanem azóta is Ő talál meg minket!

Lk 22–23 / Kr. u. 33

Jézus halála

Két bűnözőt is megfeszítettek Jézussal egy időben. A holttestüket vászonba csavarták. Látod őket?

A holttesteket a lehető leggyorsabban eltemették. Keresd meg Jézus barátait, akik éppen az ő holttestét viszik el.

A halottakat sziklás sírokba helyezték. Mutass egy kerek kőajtóval ellátott sírt!

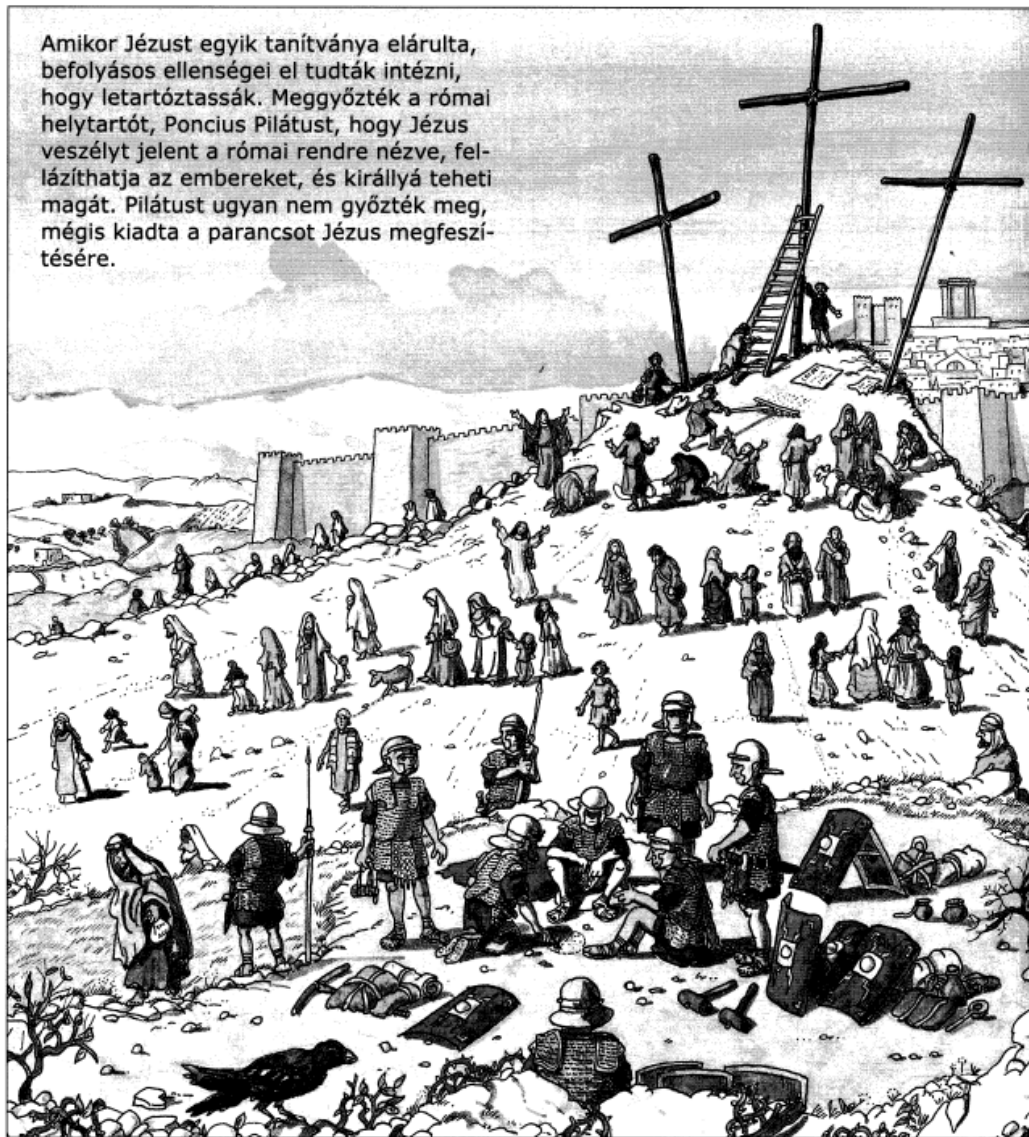
Találd meg a 3 hollót!

Mutass a képen 6 olajfát!

Amikor Jézust egyik tanítványa elárulta, befolyásos ellenségei el tudták intézni, hogy letartóztassák. Meggyőzték a római helytartót, Poncius Pilátust, hogy Jézus veszélyt jelent a római rendre nézve, felázíthatja az embereket, és királlyá teheti magát. Pilátust ugyan nem győzték meg, mégis kiadta a parancsot Jézus megfeszítésére.

Jézust Júdás Iskariótes árulta el, aki aztán megbánta, amit tett. Látod, hol van?

Keresd meg a római helytartót, Poncius Pilátust!

A rómaiak tartottak attól, hogy fegyveres felkelés tör ki. Mutass egy csapatnyi szabadságharcost!

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

Jézus arra kérte a tanítványát, Jánost, hogy vigyázzon az anyjára. Látod őket?

Keress meg a fiút, aki éppen a parittyájával rosszakodik.

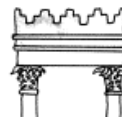
Mutass 9 pajzsot!

Keress 2 létrát!

A templom teteje innen is látszik. Hol van?

Keress meg a homokot gereblyező férfit!

A keresztre feszítés azt jelentette, hogy az áldozatot a bokájánál és a karjánál rászögezték a keresztre. Mutass két fakalapácsot!

Jézust a kivégzői is kigúnyolták. Találd meg a töviskoronát, amelyet a fejébe húztak.

A katonák kockázással döntötték el; kié legyen Jézus köntöse, mert nem akarták szétszakítani. Látod, hol játszanak éppen?

Keress 2 kóbor kutyát!

Az áldozat bűnét felírták egy lapra, amelyet aztán a keresztre szegeztek. Keress meg mind a hármat!

Mutass két koldust!

„Hatalom, dicsőség és királyi uralom adatott neki, hogy mindenféle nyelvű nép és nemzet őt tisztelje. Hatalma az örök hatalom, amely nem múlik el, és királyi uralma nem semmisül meg.” (Dániel 7,14)

GYÜLEKEZETI PROGRAMOK 2016. MÁRCIUS

"Ha az Úr akarja és élünk, ezt vagy azt fogjuk tenni!" (Jakab 4:15)

Március 8. kedd	de. 10	Áhitat a Kelemen L. utcai Idősklubban
Március 9. szerda	de. 10	Istentisztelet asz Árpád utcai Idősothonban
Március 10. csütörtök	du. 5	Bibliaóra
Március 11. péntek	du. fél 3	Konfirmációi előkészítő
Március 11. péntek	este 6	Énekkar
MÁRCIUS 12. SZOMBAT	DE. 10	EGYHÁZMEGYEI NŐI KONFERENCIA, KOMÁROM
MÁRCIUS 12. SZOMBAT	DE. 1/2 10	EGYHÁZMEGYEI ZSOLTÁRÉNEKLŐ VERSENY, TATA
MÁRCIUS 12. SZOMBAT	DU. 3	HÁLAADÓ ISTENTISZTELET, ÁSZÁR
Március 13. vasárnap	de. 10	ZENÉS CSALÁDI ISTENTISZTELET
Március 13. vasárnap	du. 3	Istentisztelet a Koppánymonostori Mag Házban
Március 15. kedd	de. 10	Istentisztelet a nemzeti ünnep alkalmából
Március 16. szerda	este 6	Böjti óprotestáns énekes áhitat
Március 17. csütörtök	este 6	Böjti óprotestáns énekes áhitat
Március 18. péntek	du. fél 3	Konfirmációi előkészítő
Március 18. péntek	este 6	Böjti óprotestáns énekes áhitat
Március 20. vasárnap	de. 10	Virágvasárnapi istentisztelet, vele egy időben gyermek-istentisztelet
Március 24. Nagycsütörtök	este 6	Nagycsütörtöki istentisztelet, úrvacsora
Március 25. Nagypéntek	de. 10	Nagypénteki istentisztelet
Március 25. Nagypéntek	este 6	Passió
Március 27. Húsvétvasárnap	de. 10	Istentisztelet, úrvacsora
Március 27. Húsvétvasárnap	du. 3	Istentisztelet a Koppánymonostori Mag Házban, úrvacsora
Március 27. Húsvétvasárnap	du. 5	Istentisztelet, legátus
Március 28. Húsvéthétfő	de. 10	Istentisztelet, családi úrvacsora
Március 28. Húsvéthétfő	du. 5	Istentisztelet
Március 31. csütörtök	este 6	Bibliaóra
Április 1. péntek	este 6	Énekkar
Április 3. vasárnap	de. 10	Istentisztelet, vele egy időben gyermek-istentisztelet

GYÜLEKEZETI HOLNAP:

www.refdunantul.hu/lap/komarom

Komáromi Református Gyülekezet

PÉNZTÁRI NYITVA TARTÁS:

Szerda de. 9-11 óra

Csütörtök du. 3-5 óra

Vasár- és ünnep de. fél 10- 10 óra
és istentiszteletek után